

Het wás me – vonden we in 1973 – toch een eind rijden van de Vosbergerweg in Heerde naar de camping de Braakman bij Breskens – 307 kilometer en dat met Robert en Martijn, vier en drie jaar oud, warm en geen airco! Het werd een heerlijke vakantie in een tent van – schat ik 52 jaar later – 10 m², wel met twee 'slaapcabines'. Op een met bomen omringd veldje, waar zo'n 10 tenten konden staan, familie en vrienden om ons heen, het water van de Schelde-arm op misschien 50 meter afstand. We zouden het in 1974 herhalen!

Een jaar later werd het Saint Giron's Plage aan de Atlantische kust van Zuid-Frankrijk. Zeker 1300 km rijden en dat deden we op één dag. Om 4 uur 's nachts stonden we op, om half acht 's avond kwamen we aan, auto zonder airco. Tja, sorry, we waren een beetje dom en overmoedig. Zwager Jan met schoonzus Dinie stonden er al met tent; met z'n vieren was onze tent snel opgezet. Poeh!

In 1977 kwam de caravan in ons leven, ruim 8 m², wel met speel-/slaaptentje voor de boys. Tien prachtige jaren op veel plaatsen in Nederland en Europa, vooral in Frankrijk en Duitsland.

Najaar 1988 kochten we een zeiljacht met dubbele wanden en daardoor 'onzinkbaar', 8,58 meter lang en 3,13 breed. De jongens gingen inmiddels hun eigen vakantiegang. Na een cursus zeezeilen maakten wij schitterende tochten over het IJsselmeer, door Friesland, over de Waddenzee. Wat een tijd: met een klein bootoppervlak op het oneindig grote water! Een onbeschrijfelijk gevoel als de kust uit het zicht verdween, om uren later de moeilijke haveningang van Vlieland te 'nemen'.

We hadden geleerd: denk er aan, zeilen doe je samen of je doet het niet. We hadden het elkaar beloofd en we hielden ons er aan, en zo kwam na tien prachtige jaren een eind aan ons zeilleven.

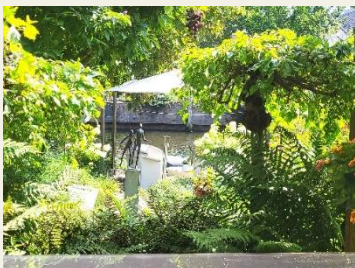
We kochten een occasion camper en in 1999 maakten we onze eerste campertrektochten, eerst in de Achterhoek en Brabant, toen door de Vogezen. Er zouden nog twee campers en talloze reizen door grote delen van Europa volgen – van de fjorden in Noorwegen tot Kroatie en de Middellandse zee kust in Spanje, van de Bretonse kust tot aan de Russische grens. Maar elk jaar ook enkele weken in het mooie Nederland, van Vaals tot Delfzijl, van Enschede tot Egmond aan de Hoef! Tot in 2024. We stonden voor de zoveelste keer aan de oever van de Moezel, die prachtige rivier met zijn steile

druivenhellingen aan beide oevers. Op 1 september werd Louise daar getroffen door een herseninfarct.

Twee weken geleden verkochten we onze camper, 17 jaar oud en 147.000 km. op de teller. We waren eensgezind: het camperleven zal blijvend teveel onrust brengen. Nu is ons geluk in de kleine ruimte van tent, caravan, boot en camper geschiedenis – wel een geschiedenis vol herinneringen die we koesteren. We zijn bevoorrechte mensen – en dat zijn we!

* * *

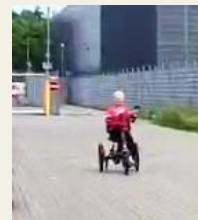
Zaterdag, 9 augustus. Ik zit op het terras aan de achterzijde van ons huis met een geweldig uitzicht over onze tuin, de stadsgracht. Heldere stemmen over het water van jonge en oudere mensen die in een boot of op de supplank genieten van het zomerweer. Vooral stilte. ik schrijf deze blog.

Misschien al wel zestig jaar geleden schreef de van oorsprong Vlaamse theoloog Edward Schillebeeckx (1914-2009) – een van de meest spraakmakende Europese katholieke theologen van de 20ste eeuw – een schitterend [niet theologisch] essay over de "Zeven antropologische constanten". Leidende gedachte daarin: door alle eeuwen heen voltrekt het leven van elk mens zich onder invloed van zeven aspecten, zowel fysiek als cultureel. Zo wordt ons bestaan mede bepaald door twee daarvan: *de tijd* waarin en *de plaats* waarop wij leven. Dat wordt markant zichtbaar in de zomertijd. Voor heel veel mensen zijn dan plaats en tijd [in hoge mate] onbegrensd, ze reizen waarheen ze willen. De tijd krijgt een heel andere dimensie dan in de [maximaal] vijfdaagse werkweek! Wie zich in de digitale wereld begeeft, kan – gegeven de eigen plaats en tijd – in directe verbinding komen met wie ook, waar die zich ook bevindt en in welk tijdzone die ook leeft. Op het internet dwaal je door tijd en plaats. Dat heeft dus, zegt Schillebeeckx, grote invloed op het menselijk bestaan.

Zo dwarrelen er welhaast elke dag in onze kleine wereld op het Van Nahuysplein mail- en appberichten van familie, vrienden of bekenden die ons vertellen over de pracht van het landschap of de stad waar zij op dat moment vertoeven. Mogelijk zijn er onder hen mensen als de vrouw die onlangs op t.v. blijmoedig uitriep zich in vakantietijd volledig van de wereld af te sluiten, geen nieuws meer te volgen, alleen nog het weerbericht. Hoe klein wordt dan die grote wereld.

Wat een contrast, hun kleine ruimte met de kleine ruimte van mensen, die door ouderdom, ziekte of geldgebrek teruggedrongen zijn in de kleine ruimte van hun bestaan. Velen – zo lees ik – lijden onder *zomereenzaamheid*. Een woord dat ik nog niet kende, maar des te meer herkende. In de tijd dat de mobiele telefoon nog niet bestond en we ergens in Zuid-Frankrijk op een postkantoor in de rij moesten staan om daar moeizaam een gesprekje te voeren, miste mijn moeder in de lange zomer haar kinderen; haar *plaats* werd begrensd door de muren van haar appartementje in een bejaardenhuis, haar *tijd* door de slinger van de klok die traag de uren en dagen wegtikte. Als we na een lange vakantie bij haar terugkwamen, was er altijd die zucht van opluchting, een wellicht existentiële zucht. Ik kon daar slecht tegen. Er is na een aantal decennia niets veranderd – ook in 2025 treft deze zomereenzaamheid veel mensen.

Wij kennen geen zomereenzaamheid, hoezeer ons leven nu ook begrensd wordt in ruimte en tijd. Zeker, sociale contacten zijn voor Louise zeer vermoeiend en elke dag vraagt om structuur met de dwingende noodzaak van veel rust. Enkele dagen in een hotel? Ondenkbaar! Woensdag j.l. was voor ons een test, we bezochten vrienden buiten onze regio en bleven twee uur. Dat lukte, met slapen in de auto, op de heen- en terugreis! Zo doen we er alles aan om ons fysiek sociale leven zoveel mogelijk intact te houden. Bovendien is er een mooi perspectief: over twee weken neemt de actieradius en daarmee de vrijheid van Louise flink toe als haar e-driewieler wordt afgeleverd.

[KLIK](#) - daar gaat ze!

Weet je, er zijn mensen voor wie geluk afhankelijk is van hun bewegingsvrijheid in een schier onbeperkte ruimte en tijd, altijd onderweg. Ja, ook wij genoten samen 57 jaar steeds weer van die kleine ruimtes van tent, caravan, boot, en camper, waardoor we ons konden bewegen in de grote ruimte van Europa. Ja, we vlogen al of niet met kinderen en kleinkinderen naar Zuid-Afrika met zijn Robbeneiland en Kaap de Goede Hoop. Ja, we reisden met ons nakroost door de Verenigde Staten, werden overrompeld door het natuurschoon en de ongekende sterrenhemel van de nationale natuurparken, we stonden voor het Lincoln Memorial in Washington D.C, waar Martin Luther King zijn "I have a Dream" deelde met de gediscrimineerde, gekleurde Amerikanen; we stonden aan de voet van het Vrijheidsbeeld en binnen in mij zong Paul Simon "American Tune". Dat alles is voorbij.

Zomer 2025 beleven wij geluk in de kleine fysieke ruimte. En in de kleine ruimtes van ons hoofd en hart genieten we elke dag, van de liefde die we ervaren van en met ons nakroost, familie, vrienden, mensen om ons heen. We genieten van kunst en cultuur, van muziek, beeld en geschreven woord – van elkaar als vrouw van 81 en man van 82. Misschien wel intenser dan ooit. Want we gaan samen al 58 jaar onze weg in vrijheid, een aantal keren bijna onbegaanbaar, maar gevoed door hoop, gericht op toekomst.

MUZIEK

1. Een heel kwetsbare Frans Brüggen [1934-2014] dirigeerde in 2013 [Rameau, uit Les Boreades](#)
2. Paul Simon, [American Tune](#), "The statue of Liberty, sailing away..."
3. Muziek maak je met je hele lichaam. Je kunt natuurlijk volstaan met te luisteren naar het lied dat mij altijd weer raakt. Maar blijf vooral kijken, want wat er na halverwege gebeurt als Keith Jarrett [O Danny Boy](#) speelt is echt wonderbaarlijk!